

KOMISIJA ZAKONTROLUDRŽAVNE POMOĆI

Broj: 01-

Podgorica, 11. mart 2016.godine

Na osnovu člana 10 stav 1, tačka 1 i člana 19 stav 3 Zakona o kontroli državne pomoći ("Službeni list Crne Gore" br. 74/09 i 57/11) i člana 196 ZUP-a ("Službeni list Crne Gore", br. 60/03 i 32/11), Komisija za kontrolu državne pomoći, na sjednici održanoj 11. marta 2016. godine, donijela je

R J E Š E N J E

Prijavljena državna pomoć Zavoda za zapošljavanje Crne Gore po *Programu osposobljavanja za rad kod poslodavca* ocijenjena je kao usklađena sa Zakonom o kontroli državne pomoći.

OBRAZLOŽENJE

Zavod za zapošljavanje Crne Gore (u daljem tekstu: ZZZCG) je dopisom broj 03-1550/2 od 18. februara 2016. godine podnio zahtjev za ocjenu usklađenosti državne pomoći za *Program osposobljavanja za rad kod poslodavca* sa Zakonom o kontroli državne pomoći ("Sl. list Crne Gore", br. 74/09 i 57/11 – u daljem tekstu: Zakon).

OPIS ZAHTJEVA

Tržište rada u Crnoj Gori se razlikuje zavisno od oblasti/regije posmatranja. Svaka regija ima karakterističnu strukturu i model razvoja. Sve to rezultira različitim razvojnim potencijalima, sa sličnim ili istim ekonomskim i drugim problemima. Strukturne karakteristike stanja i kretanja na tržištu rada su još nepovoljnije u manje razvijenim sjevernim opštinama, što nameće potrebu za urgentnim djelovanjem, iznalaženjem novih rješenja, odnosno koncipiranjem programa kojima će se ublažiti ovaj negativan trend.

Kreiranje programa kojima se pruža mogućnost za sticanje znanja, vještina i kompetencija, kao i sticanje iskustva za obavljanje poslova na radnom mjestu, osnovni je preduslov za podizanje kvaliteta radne snage, konkurentnosti na tržištu, odnosno većeg stepena zapošljavanja i zapošljivosti teže zapošljivih lica iz evidencije nezaposlenih ZZZCG-

a. U protivnom, trend nezaposlenosti će dobijati sve nepovoljnije karakteristike, sa svim negativnim posljedicama koje prate takav proces i projektovaće se na radnu i profesionalnu efikasnost ovih lica.

Kretanja na tržištu rada u proteklih nekoliko godina ukazuju na usporeno zapošljavanje teže zapošljivih, obzirom na činjenicu da se njihovo učešće u ukupnom broju nezaposlenih na evidenciji Zavoda za zapošljavanje neznatno smanjuje. Pored toga, stopa nezaposlenosti ovih lica je znatno iznad prosječne stope nezaposlenosti, što nameće potrebu realizacije programa kojima se stimuliše zapošljavanje ove kategorije nezaposlenih lica.

Naime, u evidenciji Zavoda za zapošljavanje na dan 31.12.2015. godine nalazilo se 39.991 nezaposlenih lica, od kojih su 18.845 lica koja nisu bila u radnom odnosu u poslednjih 12 mjeseci (47,12 %). Evidentna dugoročna nezaposlenost je izraženija u sjevernim i manje razvijenim opštinama što je posledica nesklada između ponude i tražnje radne snage, posebno lica bez zanimanja, suficitarnih zanimanja, mladih lica i starijih od 50 godina i drugih teže zapošljivih lica.

Obim i struktura zapošljavanja ovih lica u djelatnostima koje su od prioritnog značaja za razvoj Crne Gore još uvijek je znatno niža od mogućnosti zapošljavanja u tim djelatnostima što ukazuje na potrebu da se kroz programe osposobljavanja za rad stimuliše zapošljavanje ovih lica. Razlog više je što je evidentirana povećana zainteresovanost nezaposlenih lica za tim vidom radnog angažovanja, odnosno zapošljavanja. Realizacijom programa osposobljavanja za rad kod poslodavca doprinosi se intenzivnijem zapošljavanju domaće radne snage, posebno u djelatnostima sezonskog karaktera kada je tražnja za radnom snagom povećana.

Program osposobljavanja za rad kod poslodavca omogućava učesniku sticanje novih znanja i vještina, upoznavanje radnog okruženja, radi zapošljavanja, kod tog poslodavca. Program osposobljavanja se sprovodi shodno terminskom planu sprovođenja, a u najkraćem trajanju od jednog mjeseca. Nakon realizacije programa poslodavac zaključuje ugovor/e o radu sa učesnikom/cima programa, u trajanju od tri mjeseca najkraće.

Poslodavcima je omogućeno da realizuju program osposobljavanja za učesnike programa koje su izabrali, vodeći se zahtjevima programa, odnosno potrebama radnog mjesta, a u cilju zapošljavanja. S tim u vezi, realizacijom ovog programa ostvarili bi se i sljedeći ciljevi:

- Povećanje zaposlenosti i zapošljivosti ciljne grupe,
- Spriječavanje prolongirane nezaposlenosti,
- Doprinos ujednačenom regionalnom razvoju Crne Gore,
- Podsticanje zapošljavanja nezaposlenih lica u opštinama realizacije programa,
- Podrška poslodavcima, prije svega malim i srednjim preduzećima u obezbijedenju potrebnih kadrova,
- Doprinos smanjenju rada u zoni “sive” ekonomije, i
- Doprinos većem zapošljavanju domaće radne snage.

Planirani broj učesnika ovog programa je 260 nezaposlenih lica iz evidencije ZZZCG, što predstavlja 1,38 % ciljne grupe programa.

TRAJANJE I IZVORI FINANSIRANJA

Program osposobljavanja za nezaposlena lica iz evidencije ZZZCG realizuju poslodavci iz privatnog sektora, prije svega mala i srednja preduzeća, u periodu od 01. marta 2016. godine do 31. decembra 2016. godine.

Program se finansira iz Budžeta Crne Gore.

PRAVNA PODLOGA

Pravni osnov za dodjelu državne pomoći:

- Zakon o zapošljavanju i ostvarivanju prava iz osiguranja od nezaposlenosti ("Službeni list" Crne Gore br. 14/10),
- Nacionalna strategija zapošljavanja i razvoja ljudskih resursa 2012. - 2020. godine,
- Program osposobljavanja za rad kod poslodavca ZZZCG za 2016. godinu.

OBLIK POMOĆI

Zavod učestvuje u finansiranju opravdanih troškova realizacije programa, u iznosu koji zavisi od zahtjevnosti programa i dužine rada zaposlenog, po realizaciji programa, a najviše do 50% opravdanih troškova realizacije programa.

Pomoć se dodjeljuje u obliku subvencije, odnosno refundiranjem dijela troškova poslodavcima shodno programu kojim je planirano zapošljavanje 260 učesnika, odnosno nezaposlenih lica iz evidencije ZZZCG.

KORISNICI

U skladu sa definicijom datom u članu 2 stav 4 tačka a Pravilnika o listi pravila državne pomoći - Prilog 7a Regulatora Komisije (EU) br. 651/2014 od 17. juna 2014. godine o proglašavanju određenih kategorija pomoći spojivim sa unutrašnjim tržištem u primjeni čl. 107 i 108 Ugovora, lice u nepovoljnom položaju je svako lice koje nije imalo redovno plaćeno zaposlenje tokom prethodnih 6 mjeseci.

Pravo na subvenciju po osnovu *Programa osposobljavanja za rad kod poslodavca* stiču poslodavci, koji će u periodu važenja programa zaposliti 260 lica iz evidencije ZZZCG, sa sjedištem iz sljedećih opština: Bijelo Polje, Mojkovac, Berane, Andrijevića, Plav, Rožaje,

Pljevlja, Žabljak, Nikšić, Plužine, Šavnik, Kolašin, Danilovgrad, Cetinje, Ulcinj, Podgorica, Bar, Budva, Herceg Novi, Kotor i Tivat.

Krajnji korisnici sredstava koja su predviđena ovim programom su nezaposlena lica sa evidencije ZZZCG iz navedenih opština.

VISINA DRŽAVNE POMOĆI, OPRAVDANI TROŠKOVI I INTEZITET DRŽAVNE POMOĆI

Sredstva za realizaciju ovog programa iznose 500.000,00 eura, odnosno subvencioniše se iznos koji zavisi od zahtjevnosti programa i dužine rada zaposlenog, po realizaciji programa, a najviše do 50% opravdanih troškova realizacije programa.

Opravdani troškovi su troškovi zarada u periodu od najviše 12 mjeseci nakon zaposlenja lica sa evidencije ZZZCG. U ovom slučaju opravdani troškovi se odnose na period od od 1. marta 2016. godine do 31. decembra 2016. godine kako je i predviđeno programom. Finansijska sredstva za realizaciju ovog programa biće raspoređena po opštinama u skladu sa finansijskom strukturom realizacije programa u 2016. godini:

Tabela: Raspored finansijskih sredstava po opštinama realizacije programa

OPŠTINA	BR. UČESNIKA	IZNOS (Eur)
Bijelo Polje	31	59.000,00
Mojkovac	6	12.000,00
Berane	16	30.00,00
Andrijevica	4	8.500,00
Plav	5	9.000,00
Rožaje	7	13.000,00
Pljevlja	20	38.500,00
Žabljak	2	4.000,00
Nikšić	29	56.500,00
Plužine	1	1.500,00
Šavnik	1	1.500,00
Kolašin	7	13.000,00
Danilovgrad	6	12.000,00
Cetinje	10	20.000,00
Ulcinj	11	21.500,00

UKUPNO	156	300.000,00 (60%) planiranih sredstava-500.000,00
Podgorica	59	113.500,00
Bar	14	28.000,00
Budva	6	12.500,00
Herceg Novi	11	20.000,00
Kotor	7	13.000,00
Tivat	7	13.000,00
UKUPNO	104	200.000,00 (40%) planiranih sredstava-500.000,00

Kako se stimulisanje zapošljavanja nezaposlenih lica po ovom program odnosi na 260 lica, za realizaciju ovog programa planiran je fond od 500.000,00 eura.

Intenzitet pomoći ne prelazi 50 % opravdanih troškova.

KUMULACIJA

Obzirom da je intenzitet pomoći po programu predviđen najviše do 50% opravdanih troškova, a da je članom 32 stav 6 Pravilnika o listi pravila državne pomoći („Sl. list Crne Gore“, br. 35/14, 02/15 i 38/15) propisano da se državna pomoć u obliku subvencija zarada može dodijeliti za zapošljavanje lica u nepovoljnom položaju do 50%, pomoć se po ovom osnovu može kumulirati do navedenog intenziteta.

OCJENA

Komisija za kontrolu državne pomoći je ustanovila da su sredstva za finansiranje *Programa osposobljavanja za rad kod poslodavca* javna sredstva, jer se realizuju iz sredstava budžeta Crne Gore i ispunjavaju kriterijume iz člana 2 Zakona, što znači da ovaj program predstavlja državnu pomoć. Navedeno znači da mjera državne pomoći ispunjava četiri kumulativna kriterijuma, odnosno:

1. Radi se o **javnim sredstvima**, tj. sredstvima koja su planirana Budžetom Crne Gore za 2016. godinu,
2. Program **favorizuje** poslodavce koji zaposle nezaposlene iz sjevernih i manje razvijenih opština, kao i ostalih: Bijelo Polje, Mojkovac, Berane, Andrijevica, Plav,

Rožaje, Gusinje, Pljevlja, Žabljak, Plužine, Šavnik, Kolašin, Nikšić, Danilovgrad, Ulcinj i Cetinje, Podgorica, Bar, Budva, Herceg Novi, Kotor i Tivat,

3. Program je **selektivan**, u smislu da mjera države (subvencija) utiče na ravnotežu na tržištu između ostalih poslodavaca - privrednih društava i njihovih konkurenata i
4. Program **narušava ili bi potencijalno mogao narušiti konkurenciju** na tržištu, jer prednost (putem subvencije) dodijeljena određenom preduzetniku ili malom privrednom društvu poboljšava položaj na tržištu koje je otvoreno za konkurenciju i na taj način bi istu moglo narušiti.

ZAKONITOST POMOĆI

ZZZCG (davalac državne pomoći) je podnošenjem ovog programa prije njegove realizacije ispunio svoje obaveze iz člana 16 Zakona.

USAGLAŠENOST POMOĆI

Na osnovu gore navedenog, Komisija je zaključila da su mjere sadržane u programu državne pomoći ZZZCG u skladu sa članom 6 stav 1 tačka 1 Zakona i Pravilnikom o listi pravila državne pomoći - Prilog 7a Regulativa Komisije (EU) br. 651/2014 od 17. juna 2014. godine o proglašavanju određenih kategorija pomoći spojivim sa unutrašnjim tržištem u primjeni čl. 107 i 108 Ugovora, član 32 („Sl. list Crne Gore“, br. 35/14, 02/15 i 38/15). Imajući u vidu navedeno odlučeno je kao u dispozitivu rješenja.

PRAVNA POUKA: Ovo Rješenje je konačno u upravnom postupku i protiv njega nije dozvoljena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor tužbom kod Upravnog suda u roku od 30 dana od dana prijema rješenja.

PREDSJEDNIK KOMISIJE,
Mitar Bajčeta